

Emlékeztető az Érintésvédelmi Munkabizottság 2005. jún. 1.-i üléséről

Először Cserpák János kts. hívta fel a Munkabizottság figyelmét néhány újonnan megjelent szabványra. Ezek közül nem villamos – de a mi munkaterületünket is érintő – szabványok, ezért jelzetük nem a 50.000 vagy 60.000 sorozatba tartozik, a

- Belsőtéri munkahelyek világítása MSZ EN 12464-1:2003 (a korábbi angol kiadás magyar fordítása)
- Tartalékvilágítások MSZ EN 1838

Visszatérve az áprilisi ülésen elhangzottakra: egyre-másra jelennek meg magyar nyelven a különböző gépipari szabványok (többnyire 12000-es számkezdettel) s ezek (pl. az MSZ EN 12717:2001 faipari asztali fűrőgép) már az áthelyezhető gépekre is előírják a gépbe (illetve az egybeépített termékbe) épített feszültségcsökkenési védelem alkalmazását.

Villamos szabványok:

- MSZ EN 50172:2005 Biztonsági világítási rendszerek (egyelőre csak angolul)
- MSZ EN 50281-1-2:2005 Gyúlékony porok jelenlétében alkalmazható villamos gyártmányok (Tokozással védett gyártmányok. Kiválasztás, felszerelés és karbantartás)
- -3:2003 Gyúlékony porok által okozott robbanásveszélyes terek villamos besorolása (a korábbi angol kiadás magyar fordítása)

Az Elektrotechnikai Egyesület által kiadott műszaki irányelv:

- MEE MI 0901-1 és 2:2004 Háztartási és hasonló jellegű villamos készülékek javítás utáni vizsgálata

Ehhez csatlakozva a Munkabizottság vezetője hívta fel a figyelmet arra, hogy már megjelent az MSZ 2364 sorozat Első ellenőrzés c. 610:2003, Úszómedencék és egyéb medencék c. 702:2003, valamint Kiállítások, bemutatók és standok c. 711:2003 szabványok magyarázatos kiadása is.

Ezt követően a Munkabizottság az érintésvédelmi felülvizsgálatoknál alkalmazott műszerek kérdéséről tárgyalt.

Az MSZ 2364-610:2003 szabvány – amely 2005. okt. 1.-étől érvényteleníti a korábban érvényben volt MSZ 2364-610:1998-at – 612.1 szakaszának utolsó bekezdésében azt mondja ki: "A (felülvizsgálathoz alkalmazott) mérőműszerek és ellenőrzőkészülékek feleljenek meg az MSZ EN 61557-nek. Más mérőműszer használata esetén annak pontossága és biztonsága ezekkel legalább azonos legyen." Azt jelenti-e ez az előírás, hogy a korábban (hazánkban 2000, az EU-ban 1997 előtt) gyártott érintésvédelmi műszerek – amelyek értelemszerűen ennek nem feleltek meg – idén október 1. után nem használhatók?

Egyértelműen nem jelenti azt. Ennek a (műszerek kialakítására vonatkozó, röviden az Év MuBi 1998. októberi ülésén ismertetett) szabványsorozatnak a biztonsági előírásai azt mondják, hogy e műszereknek – a szigetelésmérő műszerek kivételével – a vizsgált hálózatra kiadott feszültsége csak abban az esetben haladhatja meg az 50 V ~ feszültséget, ha azt a műszerbe beépített védelem az ott a feszültség függvényében előírt idő (230 V feszültség esetén max 50 ms) alatt kikapcsolja. Ez a korábbi műszereknél nem valósítható meg. Ezért az ennek meg nem felelő új műszer valóban nem gyártható, illetve újként nem hozható forgalomba. Mivel azonban a szabványok alkalmazása ma már nem kötelező, meglévő műszer esetén ezzel azonos biztonság más módszerrel is biztosítható. Ilyen módszer lehet például a méréseket végző vállalkozáson belül kiadott olyan utasítás, amely szerint ezeket a műszereket csak ezek használatára (és alkalmazásának veszélyeire) megfelelően kioktatott, ilyen mérésekben megfelelő gyakorlatot szerzett szakemberek használhatják.

A műszerek pontosságára ez a szabványsorozat nem ad lényegesen szigorúbb követelményeket, mint a korábbiak, ez a pontosság már nem is kötelező, s ha nem az érintésvédelmi szabványban megadott (megengedett) korlátérték közelében van, nem is lényeges.

Az ülésen Magyar Gábor kts. ismertette az érintésvédelmi műszerekre vonatkozó (nem teljes körű) piacfelmérését (a Villanyszerelők Lapja 2004. március-áprilisi számában ennél kiterjedtem piacfelmérés is található és az egyes cégek honlapjairól általában részletes ismertetőket lehet letölteni.).

A jelenlegi hazai piacon általa talált érintésvédelmi mérésekre alkalmas többcélú műszerek mindegyike digitális kijelzésű, áraik 240.000 és 300.000 Ft (+ÁFA) között mozog. Ezek többnyire számítógéphez csatlakoztathatók. Nem mindegyik műszer ismertetője hivatkozik az EN 61557 szabványra, de könnyen lehet, hogy e hivatkozás hiánya csupán a forgalmazó cég magyar nyelvű ismertetőjének hibája.

A MIGÉRT forgalmazza a LEM-NORMA Saturn 100 plusz típusú készülékét (ennek tömege telepekkal kb. 1,5 kg, tartozékokkal, kofferrel komplett kb. 5 kg), továbbá a japán Kyoritsu KEW 6015 műszerét.

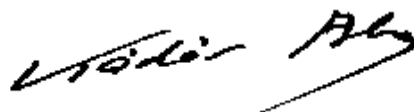
A francia Chauvin-Arnoux gyár műszereit Rapas cég és a C+D Automatika importálja. Ezek közül általános érintésvédelmi mérések mindegyikére alkalmas a C.A. 6114. (Ennek tömege 2,1 kg)

A Szlovén Metrel cég műszereit a C+D Automatika cég importálja. Ezek közül általános (minden érintésvédelmi mérés lebonyolítására alkalmas) az Eurotest 61557 típus. Ezt, valamint a Metrel cégnek az érintésvédelmi mérések oktatására szolgáló oktató szimulátorát a C+D cég képviselője, Hermann Zoltán kts. be is mutatta a Munkabizottság ülésén.

Az ülésen részt vevők közül többen is megemlítették, hogy immár 6-7 éve igen jó tapasztalatokkal használják az osztrák Norma cég UNILAP 100 típusú, minden érintésvédelmi mérés elvégzésére alkalmas műszerét. Ennek jelenlegi forgalmazásáról nincs tudomásunk (lehetséges, hogy a LEM-NORMA Saturn 100 ennek továbbfejlesztése).

Fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy jelenleg számos kifejezetten készülékek (gyártmányok) vizsgálatára kialakított műszer is van forgalomban, ezek nem mindegyike alkalmas a berendezések érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálat méréseire.

Ugyancsak szóba került, hogy a vezeték-kötések jóságának vizsgálatára egyre inkább elterjed a terhelés közbeni infra-hőmérős melegedésmérés. Az ilyen célra alkalmas műszerek ma már akadálytalanul beszerezhetők. A legegyszerűbb ilyen mérőkészülékek már 8000-10.000 Ft (+ÁFA) ártól is kaphatók.

az ÉV. MuBi vezetője